

تعیین دستمزد کارگران؛ حقی با اختلاف نظر همیشگی / «وفاق» این بار هم به کمک می‌آید؟

تعیین حداقل دستمزد کارگران، در روزهای پایانی سال یکی از مهم‌ترین موضوعات کشور است چرا که سرنوشت جامعه بزرگ کارگری کشور که چرخ‌های تولید و صنعت را به حرکت در می‌آورند، برای یک سال آینده به واسطه جلسات تعیین مزد رقم می‌خورد.

گروه اقتصادی ایرنا - سالهاست در این موقع از سال سه ضلع نمایندگان کارگری، کارفرمایی و دولت دور یکدیگر جمع می‌شوند و برای تعیین حداقل دستمزد کارگران در سال آینده تصمیم می‌گیرند.

شامگاه سه‌شنبه - ۱۸ دی ماه - نخستین جلسه شورای عالی کار دولت چهاردهم برای تعیین دستمزد سال ۱۴۰۴ با حضور وزیر تعاون، معارف و روابط کار، نمایندگان وزرای اقتصاد و صمت، نمایندگان کارگری و کارفرمایی و ذینفعان این حوزه برگزار شد.

وظیفه شورای عالی کار صرفاً تعیین حداقل دستمزد نیست؛ بلکه مسائل دارای اهمیتی مانند موضوع مسکن، بهداشت، درمان، قراردادهای ایمنی و بهداشت کار باید در این فضا مورد بررسی قرار بگیرد.

در کنار آن در تمام فضاهای مختلفی که بحث مطالبات قانونی و استیفای حق جامعه کارگری و حقوق آن‌ها مدنظر است، باید از شورای عالی کار استفاده کرد. در این شورا نمایندگان کارفرمایی، کارگری و دولت حضور دارند که منجر به شکل‌گیری وفاق می‌شود.

اما اخبار پس از تشکیل این جلسات و جلسه نهایی دستمزد عموماً نشان می‌دهد نمایندگان کارگری در اغلب مواقع، گروه ناراضی هستند که این جلسات را ترک می‌کنند و اعتقاد دارند افزایش دستمزد ۳۰ تا ۴۰ درصدی هیچکدام از مشکلات کارگران را پوشش نخواهد داد.

حق ۳۵ درصدی مسکن مغفول مانده است

ماجرای همین مسئله نیز محدود نمی‌شود و گاهی اوقات مانند سال گذشته افزایش ۳۵ درصدی حقوق مصوب می‌شود اما این ۳۵ درصد در بخش حق مسکن اعمال نمی‌شود.

همین مسئله باعث می‌شود نمایندگان کارگری به جای اینکه امسال توان خود را برای چانه‌زنی در جهت افزایش حقوق صرف کنند، به دنبال زنده کردن حقی باشند که از یک سال بر گردن کارفرما باقی مانده است.

مسئله دیگر حضور دولت به عنوان یکی از سه ضلع شورای عالی کار در کنار نمایندگان کارفرمایی و کارگری است که عملاً تساوی در این شورا را برهم می‌زند.

حضور دولت به عنوان بزرگ‌ترین کارفرمای کشور این دیدگاه را به وجود می‌آورد که در این جلسات از کارفرمایان و کارگران یک نماینده وجود دارد و دولت نیز با تعارض منافع یک ضلع دیگر این چانه‌زنی است. این مسئله چیزی است که جامعه کارگران بارها به آن اعتراض کرده‌اند.

ضرورت توجه به قدرت خرید کارگران

مسئله مهم بعدی «قدرت خرید کارگران» یکی دیگر از موضوعات مهم در حوزه حقوق و دستمزد است. متأسفانه زمانی که درباره درصد افزایش حقوق صحبت می‌کنیم، قدرت خرید را در نظر نمی‌گیریم در حالی که بارها در صحبت‌های مسئولان به این مهم اشاره شده است.

در حالی که در سال ۱۳۹۷، قدرت خرید کارگران ۱۰ درصد کاهش یافته است، در حالی که در سال ۱۳۹۸، قدرت خرید کارگران ۱۰ درصد افزایش یافته است. در حالی که در سال ۱۳۹۹، قدرت خرید کارگران ۱۰ درصد کاهش یافته است، در حالی که در سال ۱۴۰۰، قدرت خرید کارگران ۱۰ درصد افزایش یافته است. در حالی که در سال ۱۴۰۱، قدرت خرید کارگران ۱۰ درصد کاهش یافته است، در حالی که در سال ۱۴۰۲، قدرت خرید کارگران ۱۰ درصد افزایش یافته است.

داشتن قدرت خرید به معنای این است که فرد بتواند مناسب‌ترین اقلام خوراکی که برای او در دسترس است را بخرد نه صرفاً ارزان‌ترین آن را، زیرا این اتفاق منجر به داشتن امنیت روانی کارگران می‌شود.

مشاهدات امروز جامعه، افزایش قیمت ارز، دارو، اقلام خوراکی، اجاره مسکن و هر آنچه که برای به دست آوردن آن به پول نیاز است، نشان می‌دهد چنین امنیت روانی اکنون در جامعه وجود ندارد و اگر نمایندگان دولت، کارفرمایان و کارگران بر اساس میثاق «وفاق» که در دولت چهاردهم شکل گرفته پیش نروند، این عدم امنیت روانی ادامه‌دار خواهد بود.

افزایش حقوق کارگران به تورم دامن می‌زند؟

در سال ۱۴۰۱ حداقل دستمزد کارگران ۵۷ درصد افزایش یافت. مدعیان «علم اقتصاد» معتقد بودند این میزان افزایش دستمزد باعث همین میزان تورم می‌شود.

تورم در ایران در سال ۱۴۰۱ به ۴۶ درصد رسید. این تورم به دلیل افزایش قیمت‌ها در بخش‌های مختلف اقتصاد است. تورم در ایران در سال ۱۴۰۱ به ۴۶ درصد رسید. این تورم به دلیل افزایش قیمت‌ها در بخش‌های مختلف اقتصاد است. تورم در ایران در سال ۱۴۰۱ به ۴۶ درصد رسید. این تورم به دلیل افزایش قیمت‌ها در بخش‌های مختلف اقتصاد است.

در روزها و هفته‌های باقیمانده از سال جاری، تعیین دستمزد مهم‌ترین دغدغه قشر کارگر است؛ جامعه کارگری که یکی از بزرگ‌ترین گروه‌های جامعه هستند و چرخ تولید و صنعت کشور با آنها به چرخش درمی‌آید.

باید دید در این روزها، آیا جلسات شورای عالی کار می‌تواند خبر خوشی برای کارگردان داشته باشد یا خیر. آخرین خبر از این شورا ۳۰ بهمن ۱۴۰۳ و پس از برگزاری سیصد و سی و سومین جلسه شورای عالی کار در محل وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعلام شد.

آیا عدد سبد معیشتی بروز رسانی می‌شود؟

بر اساس مطالعات کمیته مزد عدد سبد معیشتی جامعه کارگری مطابق نرخ تورم دی ماه که از سوی مرکز آمار ایران اعلام شده عدد ۲۳.۴۴۱.۶۶۴ میلیون تومان است که این عدد میانگین هزینه خانوار دهک چهارم ۳.۳ شهری و روستایی است. البته اعضای جامعه کارگری اعتقاد دارند این عدد باید با توجه به نرخ بهمن، بروز رسانی شود.

باید دید در جلسه بعدی شورای عالی کار که در روزهای آینده برگزار می‌شود، آیا تعیین عدد دستمزد و چانه زنی در این خصوص در بین اعضا و نمایندگان گروه‌های مختلف به نتیجه می‌رسد یا باید مانند سال‌های قبل منتظر روز پایانی سال بود.